

28.09.2021

Asia/7

§ 509

Mannerheimintien liikennesuunnitelma välillä Runeberginkatu-Päivärinnankatu

HEL 2021-009616 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Amanda Pasanen: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Asian aikana kuultavana olivat projektipäällikkö Mika Kaalikoski, suunnitteluasiantuntija Minna Terho ja tiimipäällikkö Inga Valjakka. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Mika Kaalikoski, projektipäällikkö, puhelin: 310 39495
mika.kaalikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mannerheimintien liikennesuunnitelma välillä Runeberginkatu-Päivärinnankatu nro 7197
- 2 Verkollinen tarkastelu
- 3 Toimivuustarkastelut
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liikennesuunnitelman numero 7197 mukaiset järjestelyt Mannerheimintien katusuunnitelman suunnitteluperiaatteiksi.

Tiivistelmä

Mannerheimintielle on suunniteltu pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaiset yksisuuntaiset pyöräliikenteen järjestelyt toteutettavaksi kadun peruskorjauksen yhteydessä. Suunnitelmassa on esitetty Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaatimukset täyttävät raitiotie- ja pysäkkijärjestelyt. Raitio- liikenteen sujuvuutta ja palvelutasoa parannetaan. Moottoriajoneuvoliikenteen osalta nykyiset ajokaistajärjestelyt säilytetään suunnitelmassa. Molempiin suuntiin kulkee kaksi ajokaistaa, joista toinen on linja- autokaista.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi toteutetaan kulkumuotojen selkeä ja laadukas erottelu, vaarallisten suojateiden poisto ja suojateiden uudelleenjärjestely. Mannerheimintien valo-ohjaamattomille sivukaduille toteutetaan ylijatketut jalkakäytävät. Esteettömyyttä parannetaan erityisesti risteysalueilla ja osittain myös pysäkeillä. Vasemmalle kääntymiskiellot säilytetään risteyksissä.

Mannerheimintien itäreunan kaupunkikuvallisesti merkittävä puurivi uusitaan.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Mannerheimintielle (välillä Postikatu-Reijolankatu) ollaan toteuttamassa peruskorjausta alkaen vuonna 2023. Remontissa uusitaan kadun rakenteita, kunnallistekniikkaa, katupuita ja liikennejärjestelyitä.

Liikennesuunnitelman lähtökohtina ovat Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma (Kh 12.1.2015), Raitioliikenteen kehittämisohjelma (Kh 19.3.2018), Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020-2025 (Kh 2.11.2020), Pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko (Kslk 22.5.2012), Liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma (Kh 5.10.2015), Autoliikenteen verkkoselvitys (kslk 9.5.2017), Citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen (Kh 14.9.2020), Jalankulkijoiden kadunylitysjärjestelyjen suunnitteluperiaatteet (kylk 10.12.2019) sekä näissä ohjelmissa mainitut liikenneverkon tavoitteet. Tulevaisuudessa myös Länsi-Helsingin pikaraitiolinja kulkee Mannerheimintietä pitkin. Tämä tulee olemaan joukkoliikenteen uusi runkoyhteys.

Suunnitelmassa liikennejärjestelmää kehitetään kestävien liikennemuotojen edistämiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi. Suunnittelun tavoitteena on kehittää katutilaa palvelemaan mahdollisimman hyvin kaikkia kulkumuotoja.

Suunnittelussa huomioidaan Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaatimukset raitiotielle ja pysäkeille. Raitioliikenteen sujuvuutta ja palvelutasoa halutaan parantaa. Suunnittelussa turvataan myös linja-auto- ja jakeluliiken-

teen toimintaedellytykset sekä pääkadulle ominaisen kaupunginosa välittävän liikenteen toimivuus.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi toteutetaan kulkumuotojen selkeä ja laadukas erottelu sekä vaarallisten suojateiden poisto ja suojateiden uudelleenjärjestely. Mannerheimintien valo-ohjaamattomille sivukaduille toteutetaan ylijatketut jalkakäytävät. Suunnittelussa pyritään esteettömyyden parantamiseen erityisesti risteysalueilla ja pysäkeillä. Vasemmalle kääntymiskiellot säilytetään.

Mannerheimintiellä tavoitteena on yhtenäinen kaupunkikuva. Suunnittelussa huomioidaan aiemmin suunnitellut osuudet suunnittelualueen etelä- ja pohjoispuolella. Kadulle toteutetaan yhtenäiset ja korkeatasoiset pintamateriaalit koko remontoitavalla osuudella. Samalla tehdään toimivat kunnallistekniset järjestelmät pitkälle tulevaisuuteen.

Kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkossa Mannerheimintie on osa pyöräliikenteen pääverkkoa. Tällä hetkellä Mannerheimintiellä ei ole erillisiä pyöräliikenteen järjestelyitä suunnittelualueella.

Mannerheimintien linja-autoliikenne on vilkasta (vilkkaimmillaan noin 50 vuoroa/h/suunta). Mannerheimintietä kulkevat raitiolinjat 2, 4, 8 ja 10. Raitiovaunu liikennöi vilkkaimmillaan 28 kertaa tunnissa suuntaansa.

Mannerheimintie valtakunnallisesti merkittävä sisääntuloväylä ja pääkatuverkon osa. Kadulla on yksi linja-auto- ja yksi ajokaista suuntaansa.

Mannerheimintie on kokonaisuudessaan arvoympäristöä. Mannerheimintien itäreunan katupuurivi on kaupunkikuvallisesti merkittävä. Suunnittelun lähtökohtana on säilyttää kyseinen puurivi mahdollisimman yhtenäisenä kokonaisuutena ja parantaa uusittavien puiden kasvuolosuhteita.

Suunnitelma

Jalkakäytävien leveys kapenee nykyisestä, mutta jalankulun liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä on parannettu muun muassa vaarallisten suojateiden poistolla tai suojateiden uudelleenjärjestelyllä, lisäämällä suojateiden keskisaarekkeita ja muuttamalla sivukatujen valo-ohjaamattomia suojateitä ylijatketuiksi jalkakäytäviksi.

Mannerheimintielle rakennetaan kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaiset yksisuuntaiset pyörätiet. Järjestelyssä on tavoiteltu pyöräliikenteen rakenteellista erottelua jalankulusta ja autoliikenteestä, jotta eri kulkumuotojen erottelu olisi mahdollisimman laadukas, selkeä ja turvallinen.

Mannerheimintien raitiokiskot uusitaan pikaraitiotien edellyttämän kiskogeometrian mukaiseksi. Töölön hallin eteläsuunnan raitiovaunupysäkki siirretään Humalistonkadun risteuksen pohjoispuolelle muodostaen pysäkkiparin pohjoissuunnan pysäkin kanssa. Suunnitelmassa on huomioitu Töölön raitiovaunuvarikon toiminnan muutokset tulevaisuudessa, jonka johdosta säilytetään vain välttämättömimmät hallin raitiedytykset. Tämä nopeuttaa Mannerheimintien raitiotieliikennettä ja mahdollistaa Eino Leinon kadun risteuksen liikennejärjestelyt nykyistä selkeämmiksi ja turvallisemmiksi. Raitiovaunupysäkkien määrä suunnittelualueella säilyy nykyisellään. Pysäkkejä levennetään ja niiden esteettömyyttä parannetaan.

Moottoriajoneuvoliikenteen osalta nykyiset ajokaistajärjestelyt säilytetään. Molempiin suuntiin kulkee kaksi ajokaistaa, joista toinen on linja-autokaista. Ajourtojen leveydet on suunniteltu nykytilannetta hieman kapeammiksi. Vasemmalle kääntymiskiellot säilytetään risteyksissä liikenneturvallisuussyistä. Kivijalkaliikkeiden ja ravintoloiden huoltoa varten on osoitettu lastaus- ja purkupaikkoja Mannerheimintielle ja sen sivukaduille. Linja-autopysäkit on muutettu ajoratapysäkeiksi Oopperan pysäkkiä lukuun ottamatta.

Toivonkadun ja Eino Leinon kadun pyöräliikenteen järjestelyt muutetaan yksisuuntaisiksi. Mannerheimintien risteuksen ajokaistajärjestelyitä selkiytetään nykyisestä Toivonkadun ja Eino Leinon kadun liittymissä. Toivonkadun ja Mäntymäentien risteuksen jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyt sovitetaan Toivonkadun yksisuuntaiseen pyöräliikenteeseen. Toivonkadun puurivit säilytetään pääosin nykyisellään. Toivonkadun pysäköintipaikat ja taksitolppa poistetaan.

Sallinkatu, Savilankatu ja Ruusankatu muutetaan autoliikenteelle yksisuuntaisiksi Mannerheimintien suuntaan. Näillä kaduilla sallitaan kaksisuuntainen pyöräliikenne.

Katupuita joudutaan uusimaan uusien liikennejärjestelyiden sekä kadun peruskorjauksessa toteutettavan laajan kunnallistekniikan saneeraustarpeen vuoksi. Mannerheimintien itäreunan puurivi Töölön kisahallin eteläpäädyistä Savilankadun risteukseen saakka uusitaan kokonaisuudessaan. Suunnittelualueelta poistetaan yhteensä 53 nykyistä katupuuta ja suunnittelualueelle istutetaan yhteensä 42 uutta katupuuta. Suunnittelualueella säilytetään yhteensä 53 nykyistä katupuuta.

Suunnitelman vaikutukset

Liikenteellisesti suurimmat muutokset nykytilanteeseen nähden ovat yksisuuntaisten pyöräteiden sekä pikaraitiotien vaatimukset täyttävän raitiotien toteuttaminen Mannerheimintielle. Nämä muutokset vaikuttavat kaikkien kulkumuotojen toiminnallisiin leveyksiin. Liikenneturvalli-

suus kadulla paranee, sillä eri kulkumuodot erotetaan selkeästi toisistaan. Erityisesti pyöräliikenteen järjestelyt paranevat Mannerheimintielä.

Myös vaarallisten suojateiden poisto ja suojateiden uudelleenjärjestely parantavat liikenneturvallisuutta ja liikennejärjestelmää kokonaisuudessaan. Jalankulkijoiden liikenneturvallisuutta parannetaan lisäksi muuttamalla risteyksissä valo-ohjaamattomien sivukatujen suojatiet ylijatetuiksi jalkakäytäviksi. Mannerheimintien sivukatujen yksisuuntaistamisella parannetaan Mannerheimintien risteysten jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuutta, kun oikealle kääntyminen Mannerheimintieltä sivukaduille poistuu. Mannerheimintiellä nykyistä kapeammat ajokaistat saattavat hillitä ajonopeuksia ja siten parantaa liikenneturvallisuutta ja lisätä katuympäristön viihtyisyyttä. Esteettömyys paranee erityisesti risteysalueilla ja suurimmalla osalla pysäkeistä.

Raitiotieliikenteen sujuvuus ja palvelutaso paranevat nykytilaan verrattuna. Raitiotieliikenteen järjestelyjen parantamisella vastataan myös Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaatimuksiin.

Raitiotieliikenteen ja linja-autoliikenteen pysäkkijärjestelyt paranevat suurimmalla osalla pysäkeistä odotusalueiden leventämisen ja esteettömyyden parantamisen myötä. Osalla linja-autopysäkeistä odotustilan leveys kaventuu nykytilaan verrattuna johtuen uusista liikennejärjestelyistä.

Pyöräteiden toteuttaminen edellyttää vähäisiä muutoksia liikennevalo-ohjauksen vaihtumisaikoihin, mutta autoliikenteen kaistajärjestelyt sekä liikennevalo-ohjauksen periaatteet säilyvät nykytilannetta vastaavina.

Suunniteltujen liikennejärjestelyiden vaikutukset liikenteelliseen toimivuuteen ovat vähäisiä verrattuna nykyisiin järjestelyihin. Runeberginkadun, Helsinginkadun ja Mannerheimintien liittymä on ruuhka-ajan huipputuntien aikana kuormittunut nykytilanteessa, eivätkä suunnitellut järjestelyt muuta tilannetta oleellisesti.

Mannerheimintien ylittävien valo-ohjaamattomien suojateiden poistaminen sujuvoittaa jonkin verran Mannerheimintien auto- ja raitiovaunuliikennettä. Valo-ohjaamattomat suojatiet ovat turvallisuusriski etenkin monikaistaisilla kaduilla.

Suunnitelmassa Mannerheimintien jalkakäytävät kaventuvat nykytilanteeseen verrattuna. Se vaikuttaa jalankulkijoiden olosuhteisiin, mutta vaikutukset ovat vähäisiä, sillä jalkakäytävä on ollut nykyisellään leveä. Osaltaan tämä heikentää jakelu- ja huoltoliikenteen toimintaedellytyksiä. Huolto- ja jakeluliikenteen tarpeet on suunnitelmassa huomioitu erillisillä purku- ja lastauspaikoilla Mannerheimintiellä ja sen sivukaduil-

la. Uusia purku- ja lastauspaikkoja on suunnittelualueella yhteensä 10 kappaletta. Yksisuuntaistettavien sivukatujen autopysäköintipaikkojen määrä kasvaa yhteensä 15 kappaleella. Suunnittelualueella autopysäköintipaikkojen määrä kasvaa yhteensä 2-3 kappaleella.

Suunnitelma yhtenäistää Mannerheimintien kaupunkikuvaa ja lisää katu ympäristön viihtyisyyttä. Mannerheimintien uusittavat puurivit muodostavat yhtenäinen kokonaisuuden, jossa puiden elinvoimaisuus paranee kasvuolosuhteiden parantamisen myötä. Mannerheimintien remontoitavalle osuudelle toteutetaan yhtenäiset ja korkeatasoiset pintamateriaalit ja toimivat kunnallistekniset järjestelmät pitkälle tulevaisuuteen.

Kustannukset

Liikennesuunnitelman toteuttamisen kustannusarvio on noin 11 000 000 euroa (alv 0%). Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

	euroa (alv 0 %)
Raitiokiskot ja raitiotiealueen rakentaminen	4 500 000
Muun katualueen rakentaminen	6 500 000

Vuorovaikutus

Liikennesuunnitelma on tehty yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) kanssa.

Asukkailla ja sidosryhmillä oli mahdollisuus antaa palautetta liikennesuunnitelmaluonnoksesta Kerrokantasi –kyselyssä verkossa 26.4.–16.5.2021. Palautteita annettiin 162 kappaletta. Sähköpostitse saatiin lisäksi kaksi palautetta. Palautteista on valmisteltu vuorovaikutusmuistio.

Liikennesuunnitelmaluonnos esiteltiin asukkaille Teams Live-verkkotilaisuudessa 10.5.2021. Tilaisuuteen osallistui 19 henkilöä. Tilaisuudessa saatiin yhteensä 53 kysymystä ja kommenttia. Tilaisuuden tallenne oli katsottavissa tilaisuuden jälkeen 11.5.–16.5.2021 kaupunkiympäristön YouTube-kanavalla. Koostetta katsottiin 57 kertaa.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkiympäristön toimiala laatii katu- ja rakennussuunnitelmat. Katusuunnitelmaluonnosta on mahdollisuus kommentoida esilläoloaikana syksyllä 2021. Katusuunnitelmaluonnos esitellään asukastilaisuudessa.

Katusuunnitelma viedään kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi vuonna 2021.

Toteutus

Kadun rakentaminen alkaa arviolta vuonna 2023.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Mika Kaalikoski, projektipäällikkö, puhelin: 310 39495
mika.kaalikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mannerheimintien liikennesuunnitelma välillä Runeberginkatu-Päivärinnankatu nro 7197
- 2 Verkollinen tarkastelu
- 3 Toimivuustarkastelut
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 2

Tiedoksi

HKL-liikelaitoksen johtokunta/Ville Lehmuskoski